

Republika Slovenija
Kabinet predsednika vlade RS
Borut Pahor, predsednik vlade
Gregorčičeva 20, 25
1000 Ljubljana

Ljubljana, 9. september 2009

Zadeva: **Odprto pismo o vlogi Slovenije v procesu za globalni podnebni dogovor**

Spoštovani predsednik vlade Pahor!

Nevladne organizacije smo v javnosti že večkrat izrazile nezadovoljstvo z delovanjem slovenske vlade v zvezi s pripravami na podnebno konferenco v Kopenhagenu in še posebej zaradi pomanjkanja stališč Slovenije do tako pomembnega in prelomnega dogovora kot je nov globalni podnebni dogovor. Uspelo nam je pridobiti predloge stališč Slovenije, vendar nas posredovani dokument utrjuje v prepričanju, da Slovenija v tem trenutku še vedno ni pripravljena na konferenco v Kopenhagenu. Nima razdelanih stališč do ključnih elementov novega globalnega podnebnega dogovora ter da si kot država prizadeva v čim večji meri izogniti se svoji odgovornosti za soustvarjanje podnebnega problema.

To, da so podnebne spremembe realna grožnja, s katero se je nujno potrebno takoj in učinkovito spopasti, poudarjajo vsi mednarodni forumi in voditelji razvitih držav. Tudi Slovenija, kot ena izmed razvitih držav, mora prevzeti svoj del odgovornosti pri reševanju nastale krize. To svojo odgovornost mora izkazati skozi zagovarjanje ciljev in rešitev, ki so skladni z najnovejšimi znanstvenimi ugotovitvami. Nov podnebni dogovor mora zagotoviti preprečitev najhujših posledic podnebnih sprememb, pri čemer pa pravica držav do trajnostnega razvoja ne sme biti okrnjena.

Slovenija lahko in mora v procesu sprejemanja globalnega podnebnega dogovora igrati bistveno bolj proaktivno in pozitivno vlogo. Kot majhna država brez posebnih velikih ekonomskih interesov je lahko utež na tehtnici v notranjih razpravah EU pri oblikovanju evropskih stališč, da bodo ta bolj ambiciozna in bodo zagotavljala okoljsko integriteto globalnega dogovora.

Učinkovito spopadanje s podnebno krizo zahteva korenite spremembe v naših gospodarstvih. Še en razlog več, da se tudi Slovenija problema loti veliko bolj resno. Na nacionalni ravni trenutno poteka kar nekaj procesov, ki so oz. bi morali biti povezani z reševanjem podnebne krize (sprejemanje Nacionalnega energetskega programa; sprejemanje podnebnega zakona in strategije; napoved prenove strategije razvoja Slovenije; programski proračun).

Žal ti procesi potekajo vsak po svoje, med njimi pa ni prave povezave. Pri tem je še posebej zaskrbljujoče, da ti procesi zanemarjajo problem podnebnih sprememb. Prehod v nizkoogljico družbo – cilj, ki si ga je vlada zadala v koalicijskem sporazumu – zahteva drugačen pristop k sprejemanju pomembnih odločitev. Procesni morajo biti odprti in transparentni, prehod v nizkoogljico družbo pa mora biti skozi te pomembne programe in dokumente operacionaliziran.

Pozivamo vas, da se pridružite drugim svetovnim voditeljem, ki so napovedali prisotnost na podnebni konferenci v Kopenhagenu, in z lastno udeležbo na tem pomembnem dogodku osebno prispevate k njegovemu uspehu. Slovenija naj v najkrajšem možnem času nadgradi stališča do novega podnebnega dogovora, ki bodo odražala nujnost ukrepanja proti podnebnim spremembam.

Konkretno predlagamo:

- v Kopenhagenu mora biti sprejet pravno zavezujoč dogovor v okviru katerega se razvite države zavežejo k ciljem zmanjšanja emisij, ki so skladni z zadnjimi znanstvenimi ugotovitvami – t.j. več kot 40 % zmanjšanje emisij do leta 2020 glede na leto 1990 ter 95 % do leta 2050;
- razvite države se morajo prav tako zavezati k zadostni, dodatni ter predvidljivi finančni podpori državam v razvoju za njihovo podnebno ukrepanje – ocenjeno je, da bo potrebnih vsaj 110 milijard evrov na leto do leta 2020. Tako zbrana sredstva bodo namenjena aktivnostim zmanjševanja emisij, prilagajanja na podnebne spremembe ter za zaustavitev krčenja in degradacije gozdov. Za zbiranje teh finančnih sredstev je potrebno podpreti vzpostavitev novega finančnega mehanizma, ki ga bo upravljala inštitucija pod okriljem Združenih narodov.

Kot izkaz resnične zaveze pa naj Slovenija po načelu horizontalnega izvajanja državnih politik začne takojšen prehod v nizkoogljično družbo doma.

Svoja stališča bi vam želeli tudi osebno predstaviti, zato vas naprošamo za organizacijo čimprejšnjega sestanka na to temo.

S spoštovanjem,

Vida Ogorelec Wagner, direktorica, Umanotera, Slovenska fundacija za trajnostni razvoj
Lidija Živčič, predsednica, Focus društvo za sonaraven razvoj
Nina Štros, predstavnica, Greenpeace Slovenija
Matej Ogrin, predsednik, CIPRA Slovenija
Tanja Pucelj Vidović, predsednica, Slovenski E-forum
Marjan Huč, direktor, Sloga, Platforma za razvojno sodelovanje in humanitarno pomoč

Kontakt: 014397100 in info@umanotera.org.

V vednost:

- dr. Danilo Türk, predsednik Republike
- dr. Pavel Gantar, predsednik Državnega zbora RS
- ministrski zbor
- dr. Zdenka Čebašek - Travnik, varuhinja človekovih pravic
- Lučka Kajfež Bogataj, članica IPCC
- mediji